

Verbruik van elektriciteit, 1995-2009

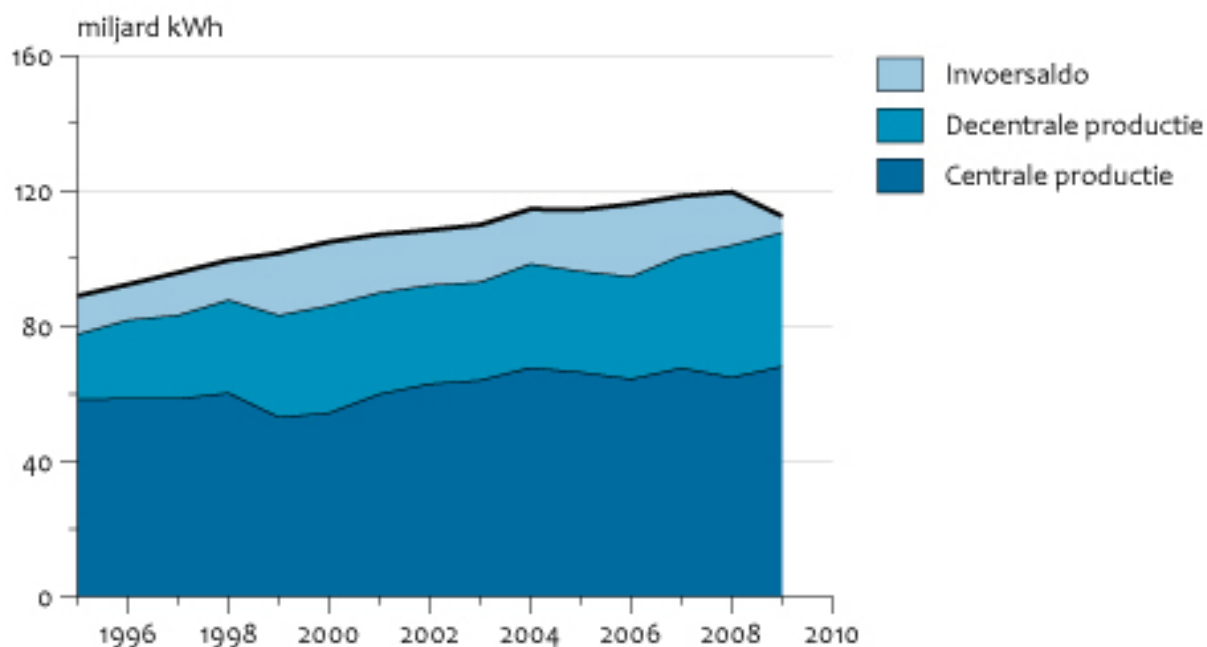
Indicator | 20 juli 2010

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Het totale elektriciteitsverbruik is in 2009 met bijna 6 procent afgenomen ten opzichte van het jaar ervoor. Vooral door de industrie en in mindere mate door de huishoudens is minder elektriciteit verbruikt; het verbruik door de transportsector is evenals vorig jaar opnieuw toegenomen. Er is per saldo aanzienlijk minder elektriciteit ingevoerd vanuit het buitenland.

[figuurgroep]

Beschikbaarheid elektriciteit

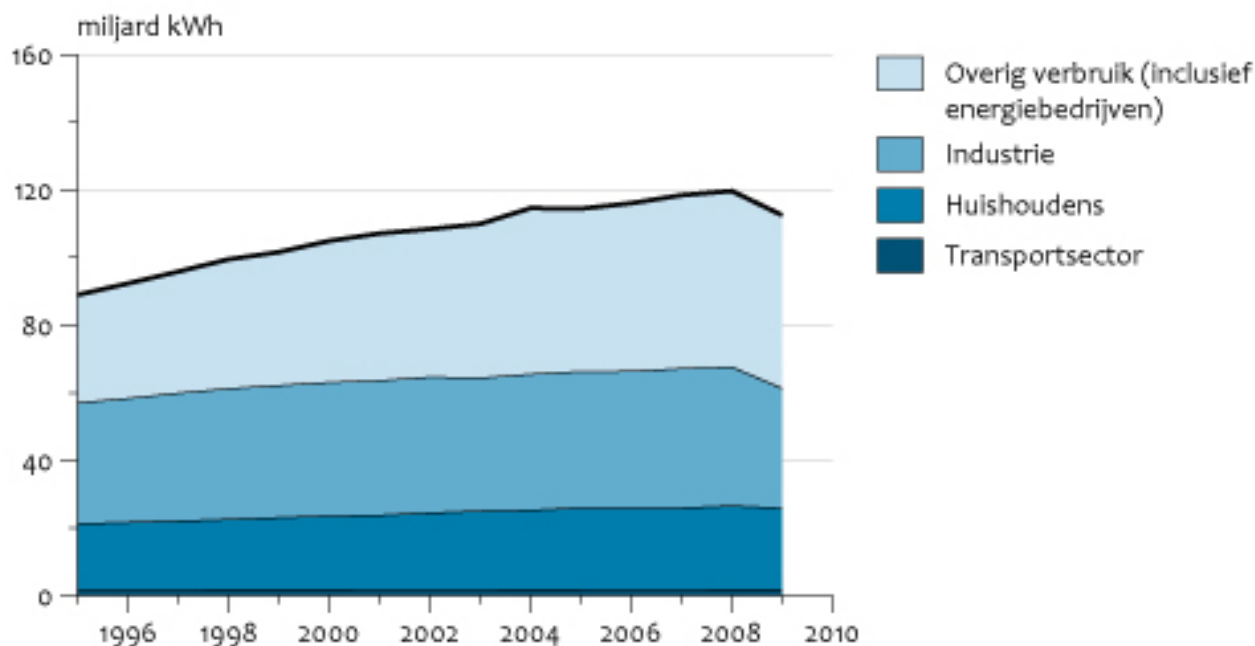

Bron: CBS.

CBS/jul10/0020
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Verbruik elektriciteit

Bron: CBS.

CBS/jul10/0020
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(xls\)](#) [5]

[/figuurgroep]

Elektriciteitsverbruik

Het totale elektriciteitsverbruik is in 2009 bijna 6 procent lager (voorlopig cijfer) dan in 2008. Vooral in de industrie is er met 13,8 procent sprake van een sterke daling. Het verbruik van de huishoudens is 2,6 procent lager dan in 2008, en het verbruik bij de overige sectoren, inclusief de energiebedrijven, nam met 1,6 procent af. Daarentegen is het verbruik door de transportsector gestegen met 3,2 procent.

Beschikbaarheid elektriciteit

In 2009 is er sprake van een afname van de totale beschikbaarheid (de som van de productie en het invoersaldo) van elektriciteit. Het invoersaldo (de invoer minus de uitvoer) is in 2009 met ongeveer 69 procent zeer sterk gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. Dit is het derde opeenvolgende jaar dat het invoersaldo flink afneemt.

- [indicator=nl0019]

Toelichting centrale en decentrale elektriciteitsproductie

De centrale elektriciteitsproductie omvat de centraal gecoördineerde opwekking van elektriciteit en warmte door eenheden die gekoppeld zijn aan het hoogspanningsnet van TENNET.

De decentrale elektriciteitsproductie bestaat uit alle niet centraal gecoördineerde opwekking van elektriciteit en warmte, zoals door (warmtekracht)installaties die staan opgesteld bij bedrijven waarvan de primaire doelstelling niet het produceren van elektriciteit of warmte is. Ook windturbines en zonnecellen vallen onder de categorie decentrale productie. Installaties voor decentrale elektriciteitsopwekking staan in de volgende SBI-eenheden: land- en tuinbouw, raffinaderijen en winningsbedrijven, voedings- en genotsmiddelenindustrie, papierindustrie, chemie, overige industrie, distributiebedrijven, gezondheidszorg, afvalverbranding en overige producenten.

De indeling in centraal en decentraal is onafhankelijk van de eigendomsvorm van de elektriciteitsproductie-eenheden. Dit betekent dat zowel de centrale als de decentrale elektriciteitsproductie onderverdeeld worden in (1) de productie door elektriciteitsproductiebedrijven, en (2) de productie door andere industriële en niet-industriële bedrijven. Kenmerkend voor de centrale elektriciteitsproductie is dat de productie-eenheden hun elektriciteit leveren aan het hoogspanningsnet van TENNET. Door nieuwe ontwikkelingen in de elektriciteitssector zullen er in de toekomst opnieuw veranderingen gaan plaatsvinden in de eigendomsvormen van de elektriciteitsproductie-eenheden.

Referenties

- CBS (2007). [Nederlandse energiehuishouding \(NEH\)](#) [6]. CBS, Voorburg / Heerlen.
- CBS (2010). [StatLine: Energiebalans](#) [7]. CBS, Den Haag / Heerlen.

Relevante informatie

- Meer informatie over het verbruik van energiedragers is te vinden in de databank [StatLine](#) [8] van het CBS.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Verbruik van elektriciteit

Omschrijving

Ontwikkeling van de beschikbare hoeveelheid elektriciteit via centrale en decentrale productie en netto invoer. Ontwikkeling van het elektriciteitsverbruik per sector.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

Berekening op basis van enkele maand- en kwartaalenquêtes van het CBS en registraties van diverse instellingen als Tennet, Gasunie en EnergieNed. Het artikel [Nederlandse energiehuishouding \(NEH\)](#) [6] (CBS, 2007) geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. De gegevens in de tabel zijn niet één-op-één terug te vinden in de Energiebalans van de databank StatLine (CBS, 2010). De volgende berekeningen zijn uitgevoerd op de gegevens in StatLine om tot de cijfers te komen die hierboven worden gepresenteerd: 1. De beschikbaarheid van elektriciteit is berekend op basis van de volgende posten in StatLine: 'Winning' minus 'Omzettingssaldo van warmtekrachttopwekking' plus 'Invoer' minus 'Uitvoer'. 2. Het verbruik van elektriciteit is de som van de posten 'Totaal finaal verbruik' (energetisch en niet-energetisch) en 'Omzettingssaldo van andere omzettingen' (anders dan warmtekrachttopwekking) in StatLine.

Basistabel

[StatLine: Energiebalans](#) [7] (CBS, 2010)

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Er zijn gegevens voor de diverse energiebalansposten (zoals: energiewinning, energie-aanvoer, energie-aflevering, energieverbruik, totale productie, omzettingssaldo, invoer, uitvoer) per bedrijfstak.

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Nederlandse energiehuishouding \(NEH\)](#) [6] (CBS, 2007)

Betrouwbaarheids codering

A (Integrale enquête)

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2010). [Verbruik van elektriciteit, 1995-2009](#) [9] (indicator 0020, versie 13, 20 juli 2010). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl002013>

Links

---

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0020> [2]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0020_001g_clo_13_nl.jpg [3]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0020-001g-clo-13-nl.xls> [4]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0020_002g_clo_13_nl.jpg [5]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0020-002g-clo-13-nl.xls> [6]
<http://www.cbs.nl/NR/exeres/513A2566-CF35-49D3-8517-D119D3C7EF07.frameless.htm> [7] <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=70846ned&D1=31.59&D2=0.2-7.9.14.29-31&D3=0.13-15.18-19&D4=a&HD=100302-1112&HDR=T∓STB=G1.G2.G3> [8] <http://statline.cbs.nl/> [9] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl002013>